

Ausgewählte grammatische Erscheinungen / Vybrané gramatické jevy

Deklination der Pronomen / Skloňování zájmen

Personalpronomen / Osobní zájmena

V současné němčině se 2. pádu osobních zájmen užívá málo. Pro vykání se užívá zájmeno 3. osoby množného čísla **Sie** (Vy), **Ihrer, Ihnen, Sie**.

	jednotné číslo					množné číslo		
	1.osoba	2.osoba	3.osoba			1.osoba	2.osoba	3.osoba
1.	ich	du	er	sie	es	wir	ihr	sie
2.	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unser	euer	ihrer
3.	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen
4.	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie

Possessivpronomen und das Pronomen „kein“ / Přivlastňovací zájmena a zájmeno „kein“

V jednotném čísle se skloňují jako člen neurčitý, v množném čísle jako člen určitý (viz následující přehled).

	1.osoba	2.osoba	3.osoba			1.osoba	2.osoba	3.osoba	kein	podstatné jméno	
1.	mein	dein	sein	ihr	sein	unser	euer	lhr	kein	Bruder	mužský rod
2.	meines	deines	seines	ihres	seines	unseres	eures	lhres	keines	Bruders	
3.	meinem	deinem	seinem	ihrem	seinem	unserem	eurem	lhrem	keinem	Bruder	
4.	meinen	deinen	seinen	ihren	seinen	unseren	euren	lhren	keinen	Bruder	
1.	meine	deine	seine	ihre	seine	unsere	eure	lhre	keine	Schwester	ženský rod
2.	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unserer	eurer	lhrer	keiner	Schwester	
3.	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unserer	eurer	lhrer	keiner	Schwester	
4.	meine	deine	seine	ihre	seine	unsere	eure	lhre	keine	Schwester	
1.	mein	dein	sein	ihr	sein	unser	euer	lhr	kein	Haus	střední rod
2.	meines	deines	seines	ihres	seines	unseres	eures	lhres	keines	Hauses	
3.	meinem	deinem	seinem	ihrem	seinem	unserem	eurem	lhrem	keinem	Haus	
4.	mein	dein	sein	ihr	sein	unser	euer	lhr	kein	Haus	
<i>tvary množného čísla přivlastňovacích zájmen jsou pro všechny tři rody stejné</i>											
1.	meine	deine	seine	ihre	seine	unsere	eure	ihre	keine	Brüder, Schwestern, Häuser	číslo množné
2.	meiner	deiner	seiner	ihrer	seiner	unserer	eurer	ihrer	keiner	Brüder, Schwestern, Häuser	
3.	meinen	deinen	seinen	ihren	seinen	unseren	euren	ihren	keinen	Brüdern, Schwestern, Häusern	
4.	meine	deine	seine	ihre	seine	unsere	eure	ihre	keine	Brüder, Schwestern, Häuser	

Relativpronomen / Vztažná zájmena

Jako vztažných zájmen se užívá ukazovacího zájmena **der, die, das** a (tázacího) zájmena **welcher, welche, welches**, případně **wer** a **was**.

Vztažnému zájmenu **der** dáváme přednost před **welcher**, které zastarává.

1.	der, welcher	die, welche	das, welches	die, welche
2.	dessen	deren	dessen	deren
3.	dem, welchem	der, welcher	dem, welchem	denen
4.	den, welchen	die, welche	das, welches	die, welche

Das Reflexivpronomen „sich“ / Zvratné zájmeno „sich“

Na rozdíl od češtiny se užívá jen ve 3. osobě jednotného a množného čísla.

V 1. a 2. osobě se místo **sich** používají tvary osobních zájmen příslušné osoby.

4. pád	3. pád
ich wasche mich <i>myji se</i> du wäschst dich er wäscht sie wäscht } sich es wäscht wir waschen uns ihr wascht euch sie waschen sich <i>Rozkazovací způsob:</i> wasch dich! <i>myj se!</i> wascht euch! <i>myjte se!</i> waschen wir uns! <i>myjme se!</i> waschen Sie sich! <i>myjte se!</i>	ich wasche mir die Hände <i>myji si ruce</i> du wäschst dir die Hände er wäscht sie wäscht } sich die Hände er wäscht wir waschen uns die Hände ihr wascht euch die Hände sie waschen sich die Hände <i>Rozkazovací způsob:</i> wasch dir die Hände! <i>umyj si ruce!</i> wascht euch die Hände! <i>umyjte si ruce!</i> waschen wir uns die Hände! <i>umyjme si ruce!</i> waschen Sie sich die Hände! <i>umyjte si ruce!</i>

Deklination der Adjektive / Skloňování přídavných jmen

1. po členu určitém	2. po členu neurčitém	3. bez členu
männlicher Rod		
1. der neu-e Tisch	ein neu- er Tisch	neu- er Tisch
2. des neu-en Tisch es	ein es neu-en Tisch es	neu-en Tisch es
3. dem neu-en Tisch	ein em neu-en Tisch	neu- em Tisch
4. den neu-en Tisch	ein en neu-en Tisch	neu- en Tisch
weiblicher Rod		
1. die neu-e Schule	ein e neu-e Schule	neu- e Schule
2. der neu-en Schule	ein er neu-en Schule	neu- er Schule
3. der neu-en Schule	ein er neu-en Schule	neu- er Schule
4. die neu-e Schule	ein e neu-e Schule	neu- e Schule
neutrale Rod		
1. das neu-e Buch	ein neu- es Buch	neu- es Buch
2. des neu-en Buch es	ein es neu-en Buch es	neu-en Buch es
3. dem neu-en Buch	ein em neu-en Buch	neu- em Buch
4. das neu-e Buch	ein neu- es Buch	neu- es Buch

množné číslo je pro všechny tři rody stejné

1. po členu určitém	2. bez členu
1. die neu-en Tische, Schulen, Bücher	neu- e Tische, Schulen, Bücher
2. der neu-en Tische, Schulen, Bücher	neu- er Tische, Schulen, Bücher
3. den neu-en Tischen, Schulen, Büch ern	neu- en Tischen, Schulen, Büch ern
4. die neu-en Tische, Schulen, Bücher	neu- e Tische, Schulen, Bücher
1. jako po členu určitém:	2. jako po členu neurčitém:
dieser, jeder, jener, mancher, welcher, solcher, v množném čísle po alle, beide, keine	mein, dein, sein, ihr, unser, euer, ihr, ihr, kein v množném čísle jako po členu určitém
	po určitých číslovkách od 2 výše i po neurčitých: viele, so viele, wenige, einige, andere, mehrere ...

Perfektbildung / Tvoření perfekta

Perfektum tvoří pomocné sloveso („sein“ / „haben“) + přičestí minulé (tvary přičestí minulého viz přehled).

slabá slovesa	silná slovesa
ge + kmen + (e)t	ge + kmen + en (změna samohlásky)
gekauft (za)koupený geöffnet otevřený	gelesen čtený getragen nesený
Bez předpony ge- tvoří přičestí minulé	
1. slovesa s nepřízvučnými neodlučitelnými předponami:	
např. bestellt objednaný erfüllt splněný	empfohlen doporučený vergangen minulý, uplynulý
2. slovesa se dvěma předponami:	
např. ausverkauft vyprodaný vorbereitet připravený	einverstanden srozuměný
3. slovesa zakončená na -ieren (jedná se pouze o slabá slovesa):	
např. repariert opravený diktiert diktovaný	
U sloves s přízvučnou odlučitelnou předponou se -ge- vkládá mezi předponu a slovesný kmen:	
např. zugemacht zavřený	ausgeschlossen vyloučený

Pomocné sloveso „sein“ se používá především u sloves vyjadřujících pohyb z místa na místo či změnu stavu. Součástí perfekta většiny sloves je tak sloveso „haben“. Příklad:

machen – ich habe gemacht (udělal jsem), lesen – er hat gelesen (přečetl)

x

reisen – ich bin gereist (cestoval jsem), kommen – er ist gekommen (přišel)

Používáme-li perfekto ve větě, stojí tvar přičestí minulého na konci věty:

Ich **habe** den ganzen Abend Deutsch **gelernt**.